

ELISABETA DE WIED

Regina României (1843-1916)

prof. Corneliu M. Andonie,
muzeograf, Muzeul Militar Național

Elisabeth Pauline Ottilie Luise zu Wied, s-a născut la 29 decembrie 1843, în castelul Monrepos din Neuwied, principatul de Wied, pe Rhin (astăzi în unul din cele 16 state federale ale Germaniei, Rheinland-Pfalz) și a fost cea dintâi regină a României. Ea era fiica lui Hermann, prinț de Wied și a printesei Maria de Nassau; nașele sale au fost, regina Elisabeta a Prusiei, Elisabeta Mihailovna, mare ducesa a Rusiei și pițesă de Nassau.

Principesa Elisabeta von Wied a venit în România în 1869, la vârsta de 26 de ani, după căsătoria cu principele Carol I, domnitorul Principatelor Unite ale Moldovei și Țării Românești.

În timpul războiului pentru independență din 1877-1878, doamna a înființat spitale, servicii de ambulanță și îngrijire și a procurat medicamente pentru răniți.

Odată cu proclamarea României ca regat și încoronarea, la 10 mai 1881, Elisabeta a devenit prima regină a României.

Doamna și apoi regina Elisabeta, a fost o patroană a artelor, fondatoare a unor instituții caritabile, poet, eseist, scriitor. Era cunoscută sub pseudonimul literar *Carmen Sylva*, iar oamenii din popor au numit-o *mama răniților*.

Regina Elisabeta s-a implicat în sprijinirea artelor și a societăților filantropice, încurajând doamnele din înalta societate să aibă un rol activ în strângerea de fonduri și în gestionarea actelor caritabile. În acest sens, Societatea *Regina Elisabeta* a reginei, fondată în 1893, a tratat gratis circa 17.000 de bolnavi pe an, a distribuit medicamente gratuite și a monitorizat starea familiilor nevoiașe. A creat, în 1908, în București, pe socoteala sa, așezământul *Vatra Luminoasă*, pentru nevăzători, în jurul cărui, mai târziu, s-a ridicat un nou cartier. Regina a avut și inițiativa de a identifica potențialul meșteșugurilor românești. Ea însăși se înveșmânta adesea în portul național românesc, socotit până atunci strai al țăranilor, și a încurajat doamnele din suita ei să facă la fel (obiceiul a fost preluat, mai târziu și de viitoare regină Maria și de copiii ei), dându-i astfel o valoare socială deosebită. Regina a organizat la castelul regal de la Sinaia un centru de meșteșuguri naționale. Și-a făcut o datorie de onoare din a încuraja tinerii talentați să studieze prin intermediul unui program de burse, pe alții sprijinindu-i ea însăși financiar. Regina a intuit și beneficiul major al turismului într-o țară care nu era încă în circuitul internațional. Pentru aceasta ea a inițiat o adevărată campanie de publicitate pentru a-și face cunoscută în străinătate țara sa adoptivă. Drept urmare renumitul tren *Orient Express* făcea o haltă la Sinaia, călătorii fiind găzduiți la castelul regal. Ca parte a aceleiași campanii, România a participat la expozițiile universale de la Paris, organizate în

anii 1867, 1889 și 1900 cu multe articole lucrate tradițional de femei (broderii și tapițerii) iar în 1912, regina a organizat la Berlin expoziția *Die Frau im Kunst und Beruf (Femeia în artă și meșteșuguri)*.

A fost supranumită regina scriitoare, a scris poeme, basme, povestiri, romane, lucrări cu caracter memorialistic. Își scriea operele la mașina de scris și în acest sens este, poate, mai puțin cunoscut faptul că în prima reclamă publicitară din lume de tip testimonial pentru o companie producătoare de mașini de scris apărea chiar regina României. A scris, sub pseudonimul *Carmen Sylva* (care se traduce din limba latină prin *Cântecul pădurii*), în mai multe limbi, fiind fluentă și perfect inteligibilă în germană, franceză, engleză și română. Cunoștea la perfecție limba latină și limba greacă. Iubitoare și creatoare de artă și literatură, era o bună cunoscătoare și interpretă de muzică-canto, pian, orgă; avea în același timp și calități de pictor.

A scris enorm, peste 1000 de poezii, 90 de nuvele strânse în patru volume antologice, 30 de opere dramatice și patru romane: *Poezii românești*; *Pelerinajul Dunării* (1882); *Cugetările unei regine* (1882); *O rugăciune* (1883); *Din două lumi* (1884); *Schițe* (1882); *Printre veacuri* (1885), dedicat lui Vasile Alecsandri; *Astra* (1882), roman scris în colaborare cu Mite Kremnitz; *Bate la ușă* (1887); *Poșta militară* (1887), în colaborare cu Mite Kremnitz, Bonn, 1887; *La voia întâmplării* (1888), în colaborare cu Mite Kremnitz; *Poveștile Peleşului* (1882); *Robia Peleşului* (1888); *Răzbunarea și alte novele* (1888); *Deficit* (1890), Bonn; *Rinul meu* (1894); *Vârful cu dor*, dramă lirică scrisă în colaborare cu Mihai Eminescu; *Cuibul meu*; *Cântece din valea Dâmboviței*; *Cugetările unei regine*; *Cântecele mării*. A tradus în limba germană multe din operele lui Vasile Alecsandri.

Regina Elisabeta a murit la 18 februarie 1916, înainte ca România să intre în război împotriva Germaniei, patria sa de origine. Mormântul său se găsește la mănăstirea Curtea de Argeș, unde sunt îngropați toți regii României.

Elisabeta a României a avut legături și cu armata. Ca regină lua parte la numeroasele solemnități și manifestări (țintiuri și înmânări de drapele și stindarde, urmate de parade și defilări ale trupelor din garnizoana București și din țară), iar din luna mai a anului 1902, două corpuri ale armatei române, vor purta, până în 1948, numele ei: al II lea batalion (ulterior regiment) de vânători și Spitalul militar din București.